

อิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่าน
เชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลายโดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถ
แห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน*

THE EFFECT OF ACADEMIC ENVIRONMENT PERCEPTIONS ON ACADEMIC
READING ENGAGEMENT IN LATE ADOLESCENCE: THE MEDIATING ROLE OF
IDENTITY, SELF-EFFICACY AND VALUE OF READING

เหมันต์ พรหมสนธิ, สิทธิพงศ์ วัฒนนานนท์สกุล

Hamun Promsonthi, Sittipong Wattananonsakul

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University

Corresponding Author E-mail: hamun.promsonthi@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอิทธิพลการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลายโดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน และเพื่อตรวจสอบอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเขตจังหวัดภาคกลางที่มีอายุเฉลี่ย 20 ปี จำนวน 360 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดแบบรายงานตนเอง และใช้การวิเคราะห์เส้นทางในการประมาณค่าพารามิเตอร์ในโมเดลวิจัยเพื่อตอบสนองมติฐานวิจัย ผลการวิจัย พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านมีอิทธิพลทางบวกต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ ตัวแปรในโมเดลร่วมกันอธิบายความแปรปรวนในความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการคิดเป็นร้อยละ 66 ผลที่ได้จากการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานวิจัยและเป็นไปตามตามทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่า การประยุกต์ข้อค้นพบเพื่อพัฒนาความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการกับกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายจึงควรได้รับการพัฒนาต่อไป

คำสำคัญ: ความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ; วัยรุ่นตอนปลาย; ทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่า

* Received September 23, 2020; Revised November 12, 2020; Accepted December 3, 2020

Abstract

The objectives of this research article were to test the causal model of academic environment perceptions on academic reading engagement in late adolescence, in which identity, self-efficacy and value of reading as a mediator and to examine the direct and indirect effects of academic environment perceptions through identity, self-efficacy and value of reading. A self-report questionnaire was employed to collect data from three hundred and sixty undergraduate students. Average age was 20 years old from Rajabhat University in central region and path analysis was performed to analyze the tested model and to estimate the parameters. The results revealed that overall goodness-of-fit statistical analysis showed the tested model of academic reading engagement was good fit with the empirical data. Academic environment perceptions, identity, self-efficacy and value of reading positively influenced academic reading engagement and those factors explain the variance of academic reading engagement 66%. These results were consistent with the research hypothesis and based on the expectancy-value theory and suggested that academic environment perceptions, identity, self-efficacy and value of reading could be applied in further academic reading engagement intervention program in late adolescence.

Keywords: Academic Reading Engagement; Late Adolescence; Expectancy-Value Theory

บทนำ

การอ่านเป็นกลไกหนึ่งในกระบวนการพัฒนาความรู้ที่จะทำให้ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศมีคุณภาพ (กระทรวงวัฒนธรรม และคณะ, 2560) การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน คือ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำด้วยตนเอง การอ่านถือเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของบุคคล และถือเป็นการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้กระทำด้วยตนเองรูปแบบหนึ่ง (สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล, 2558; สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล และคณะ, 2562) สำหรับประเทศไทยภาครัฐเห็นชอบให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ กำหนดให้มีวันรักการอ่าน และดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการอ่าน

เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการจัดโครงการ “ทศวรรษแห่งการอ่าน” ตั้งแต่ปี 2552-2561 (สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2562)

เมื่อพิจารณาสถานการณ์การอ่านของเยาวชนไทย จากข้อมูลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2561 พบว่า เยาวชนอายุ 15-24 ปี ขาดความสนใจการอ่านถึงร้อยละ 35 (สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2562) พิจารณาผลการประเมินผลนักเรียนในระดับนานาชาติ Program for International Student Assessment (PISA) ในปี 2018 พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่าน 393 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) คือ 487 คะแนน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของคะแนนในภาพรวมตั้งแต่การประเมินครั้งแรกจนถึงปี 2018 พบว่า ผลการประเมินด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562) สอดคล้องกับการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันโดยสถาบันพัฒนาการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) โดยอันดับด้านการศึกษาของประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2558 ปัจจุบันอยู่ในอันดับที่ 56 จากทั้งหมด 63 ประเทศ (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ, 2562) นอกจากนี้ผลสำรวจของยูเนสโกเมื่อปี 2558 ยังระบุว่า เยาวชนไทยอายุ 15-24 ปี เกือบ 2 แสนคนไม่รู้หนังสือ (สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2562) มีปัจจัยหลายประการที่อาจเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุของการรู้หนังสือและความสามารถในการอ่าน สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความผูกพันในการอ่าน (รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, 2560) ความผูกพันในการอ่าน คือ การทำงานประสานกันระหว่างแรงจูงใจกับความรู้ที่เป็นมโนทัศน์ กลยุทธ์และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในขณะที่อ่าน เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ขั้นสูงสุด (Wigfield et al., 2008) และการมีความผูกพันในวิชาการช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Lee, 2014) งานวิจัยในต่างประเทศมีการศึกษาความผูกพันในการอ่านทางด้านวิชาการมากขึ้น เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ของความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ (Smith & Ochoa, 2012) และการศึกษาอิทธิพลของระบบผู้เรียนเสมือนจริงที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ (Park & Kim, 2016)

จากข้อมูลที่กล่าวมาเห็นได้ว่า ความผูกพันในการอ่านเป็นคุณลักษณะภายในสำคัญที่จูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเชิงสัมฤทธิ์ การศึกษาครั้งนี้จึงเกิดคำถามวิจัยต่อมาว่า ปัจจัยใดที่ทำให้นักศึกษาที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายมีความผูกพันในการอ่าน จากเอกสารและงานวิจัยก่อนหน้าพบว่าทฤษฎีที่อธิบายผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน และความผูกพันในการอ่าน

ทฤษฎีที่งานวิจัยก่อนหน้านี้ใช้อธิบายได้แก่ ทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่า (Expectancy-Value Theory) (Eccles et al., 2015; Schunk et al., 2008) โดยมีสาระสำคัญคือ เพื่ออธิบายความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่ม ในตัวเลือกที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ ความผูกพัน และความมานะอดทนที่เกี่ยวกับด้านวิชาการและอาชีพ (Eccles et al., 2015) โดยโครงสร้างที่สำคัญของทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่า คือ การเชื่อในความสามารถ (Ability beliefs) การคาดหวังความสำเร็จ (Expectancies for success) และการให้คุณค่าในงาน (Subjective task values) (Wigfield & Eccles, 2000) นอกเหนือจากปัจจัยดังกล่าว ทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่าได้อธิบายถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเชื่อในความสามารถ การคาดหวังความสำเร็จ และการให้คุณค่าในงานด้วย เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural Milieu) การรับรู้สภาพแวดล้อมทางสังคม (Perceptions of social environment) ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก และการตัดสินใจด้านความสามารถและโครงสร้างความคิดเกี่ยวกับตัวเอง (Judgments of competence and Self-schemas) เป็นปัจจัยภายใน เป็นต้น (Schunk et al., 2008)

จากแนวคิดทฤษฎีและการวิจัยที่กล่าวถึงในข้างต้นเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่ทำให้นักวิจัยเริ่มให้ความสนใจศึกษาสาเหตุของการมีความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาวิจัยยังคงอยู่ในกลุ่มนักเรียน โดยการศึกษาวิจัยในกลุ่มนักศึกษาที่เป็นวัยรุ่นตอนปลายมีจำกัด งานวิจัยนี้จึงมีคำถามวิจัยว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุใดที่สามารถอธิบายความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุระหว่าง 18-21 ปี ซึ่งในช่วงอายุดังกล่าว วัยรุ่นสามารถคิดขั้นสูงและสามารถใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเองในการเรียนรู้ในบริบทของวิชาการ (สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล, 2560) โดยการศึกษาครั้งนี้จะกรอบทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่า เป็นพื้นฐานเพื่อตอบคำถามวิจัย กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และเพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย เพื่อที่จะนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน จัดโครงการส่งเสริมการอ่านให้แก่วัยรุ่นตอนปลาย ตลอดจนผู้ที่สนใจนำข้อมูลไปศึกษาต่อยอด เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ทันสมัยของความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอิทธิพลการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลายโดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน

2. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบอิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย ทั้งอิทธิพลทางตรงการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการและอิทธิพลทางอ้อมที่การรับรู้บรรยากาศทางวิชาการส่งผ่านเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านไปยังความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ วัยรุ่นตอนปลายที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตจังหวัดภาคกลางที่มีอายุระหว่าง 18-21 ปี ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎแห่งความชัดเจน (rule of thumb) ร่วมกับการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Hair et al. (2006) เสนอว่าเพื่อให้ครอบคลุมการประมาณค่าพารามิเตอร์และเกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด ขนาดกลุ่มตัวอย่างควรมีประมาณ 25 ตัวอย่างต่อการประมาณค่า 1 พารามิเตอร์ ในการศึกษาี้ประกอบด้วยพารามิเตอร์ที่ประมาณค่าตามตัวแปร 5 ตัวแปร รวมพารามิเตอร์หลักและพารามิเตอร์ความคลาดเคลื่อน จำนวนประมาณ 12 พารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่าและต้องประมาณค่า ดังนั้น $12 \times 25 = 300$ คน เพื่อป้องกันการคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดจึงเพิ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 20 เป็น 360 คน ในการวิจัยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวัดการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ แบบวัดเอกลักษณ์แห่งตน แบบวัดการรับรู้ความสามารถแห่งตน แบบวัดการให้คุณค่าในการอ่านและแบบวัดความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ แบบวัดมีลักษณะเป็นแบบรายงานตนเอง มาตราประมาณค่า 4 ระดับมีพิสัยระหว่าง 1 (ตรงน้อยที่สุด) ถึง 4 (ตรงมากที่สุด) ทั้งนี้แบบวัดผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อวัดกับวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence: IOC)

ตั้งแต่ .5 ขึ้นไป โดยข้อวัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกผู้วิจัยมีการปรับปรุงข้อวัดตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแบบวัดมีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน ตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .97, .94, .95, .96 และ .96 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจ โดยผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคกลาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ในโมเดล

ผลการวิจัย

1. ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอิทธิพลการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย โดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน

ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอิทธิพลการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย โดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน พบว่าค่า Chi-square มีค่าเท่ากับ .39 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 3 ระดับนัยสำคัญ (p) เท่ากับ .94 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) เท่ากับ .98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) เท่ากับ .97 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) เท่ากับ .001 สรุปได้ว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านที่พัฒนาตามกรอบแนวคิดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรอิสระ ได้แก่ การรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ และตัวแปรส่งผ่าน ได้แก่ เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่าน สามารถอธิบายความแปรปรวนของความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลายร้อยละ 66 ($R^2 = .66$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดล และผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง
อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม

ตัวแปรสาเหตุ ตัวแปรผล		การรับรู้ บรรยากาศ ทางวิชาการ	เอกลักษณ์ แห่งตน	การรับรู้ ความสามารถ ถแห่งตน	การให้ คุณค่าใน การอ่าน
เอกลักษณ์แห่งตน $R^2 = .51$	TE	.71*** (.03)	- -	- -	- -
	DE	.71*** (.03)	- -	- -	- -
	IE	- -	- -	- -	- -
	TE	.47*** -	.65*** (.05)	- -	- -
	DE	- -	.65*** (.05)	- -	- -
	IE	.47*** -	- -	- -	- -
การรับรู้ความสามารถแห่งตน $R^2 = .60$	TE	.52*** -	.60*** -	.49*** (.06)	- -
	DE	.09* (.04)	.28*** (.07)	.49*** (.06)	- -
	IE	.43*** -	.32*** -	- -	- -
	TE	.40*** -	.51*** -	.60*** -	.43*** (.06)
	DE	.00 (.05)	- -	.39*** (.06)	.43*** (.06)
	IE	.40*** -	.51*** -	.21*** -	- -

Chi-square = .39, df = 3, p = .94, CFI = .98, GFI = .98, AGFI = .97, RMSEA = .001

หมายเหตุ *p<.05, **p<.01, ***p<.001, TE = ขนาดอิทธิพลรวม, DE = ขนาดอิทธิพล
ทางตรง, IE = ขนาดอิทธิพลทางอ้อม, ค่าในวงเล็บ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

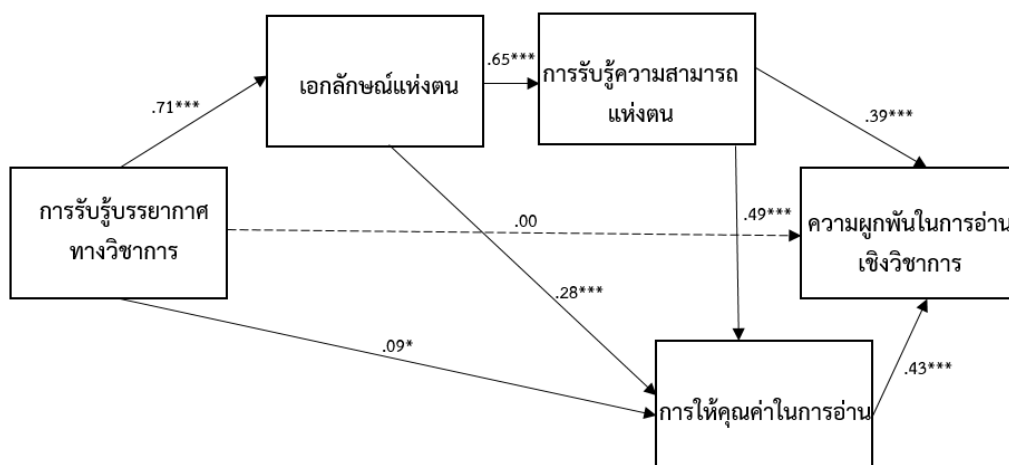
2. ผลการวิเคราะห์รูปแบบอิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ ทั้งอิทธิพลทางตรงการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการและอิทธิพลทางอ้อมที่การรับรู้บรรยากาศทางวิชาการส่งผ่านเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านไปยังความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ

เมื่อพิจารณาอิทธิพลรวม (total effect) ของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามพบว่าอิทธิพลรวมของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการเป็นอิทธิพลทางบวก มีค่าเท่ากับ .40 เมื่อพิจารณาถึงอิทธิพลทางตรง (direct effect) พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการไปตกอยู่กับอิทธิพลทางอ้อม (indirect effect) มีค่าเท่ากับ .40 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อิทธิพลทางอ้อม (indirect effect) ของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ มาจากตัวแปรส่งผ่านทั้ง 3 คือ 1. เอกลักษณ์แห่งตน 2. การรับรู้ความสามารถแห่งตน และ 3. การให้คุณค่าในการอ่าน ดังนั้นจำเป็นต้องมีตัวแปรส่งผ่านทั้ง 3 ตัวแปรเป็นตัวส่งอิทธิพลทางอ้อมไปสู่ความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย อธิบายได้ว่าเมื่อวัยรุ่นตอนปลายมีการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการเพิ่มขึ้นส่งผลให้เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านเพิ่มขึ้น และเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านส่งผลให้เกิดความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ พบว่า ตัวแปรการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่าน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม อิทธิพลรวม และดัชนีที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังตารางที่ 1 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในโมเดลอิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ โดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน แสดงดังภาพที่ 1 และผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ แสดงในตารางที่ 2

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในโมเดลอิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการโดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน
ที่มา: เหมันต์ พรหมสนธิ (2563)

ตารางที่ 2 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ตัวแปรในโมเดลสมมติฐานการวิจัย ($n = 360$)

ตัวแปร	M	SD	1	2	3	4	5
1) การรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ	36.73	7.62	1.00				
2) เอกลักษณ์แห่งตน	30.70	5.95	.71**	1.00			
3) การรับรู้ความสามารถแห่งตน	35.95	6.85	.65**	.77**	1.00		
4) การให้คุณค่าในการอ่าน	37.59	7.21	.61**	.72**	.77**	1.00	
5) ความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ	45.43	8.58	.51**	.68**	.76**	.76**	1.00

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 โมเดลเชิงสาเหตุของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลายเมื่อเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่านมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากการพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืน (fit) ระหว่างโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณาจากค่าสถิติ Chi-square ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบการพิจารณาค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (Root mean

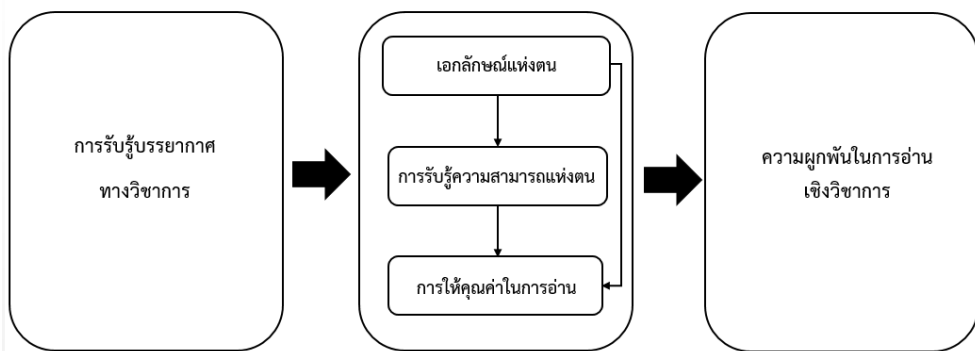
squared error of approximation: RMSEA) ที่มีค่าน้อยกว่า .08 (Kliwer & Murrelle, 2007) รวมถึงพิจารณาตามการศึกษาความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลสมมติฐาน การวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index: GFI) และ ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted goodness of fit index: AGFI) (สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล, 2555) โดยค่าดัชนีที่ชี้วัดความสอดคล้องกลมกลืนที่คำนวณได้จากงานวิจัยนี้ พบว่า Chi-square = .39, df = 3, p = .94, RMSEA = .001, GFI = .98, AGFI = .97 มีความสอดคล้องและเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาตาม การศึกษาในงานวิจัยก่อนหน้าของ Wattananonsakul & Tuicomepee (2014); Wangrungkij et al. (2018) แสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของอิทธิพลการรับรู้ บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย โดยมี เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปร ส่งผ่าน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการสอดคล้องกลมกลืน ระหว่างโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามการพิจารณาจากค่าสถิติข้างต้นยัง แสดงให้เห็นว่าโมเดลสมมติฐานตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องและ เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีการคาดหวัง และการให้คุณค่า (Expectancy-Value Theory) โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ ระหว่างการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการกับความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอน ปลาย โดยตัวแปรการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการจัดอยู่ในกระบวนการรู้คิดภายใน โครงสร้างของโมเดล เป็นการรับรู้และตีความบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งเป็น สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก นอกจากนี้เมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าใน การอ่านกับความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ ทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่าก็ สามารถอธิบายได้ทั้งในส่วนของเอกลักษณ์แห่งตน ซึ่งจัดอยู่ในโครงสร้างความคิดเกี่ยวกับ ตนเอง รวมทั้งการรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านที่จัดอยู่ในความ เชื่อด้านแรงจูงใจ ซึ่งปัจจัยเชิงสาเหตุเหล่านี้ที่เพิ่มโอกาสในการเกิดความผูกพันในการอ่าน เชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลายได้ จากแนวคิดและทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่า แสดงให้เห็นว่าการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถ แห่งตน การให้คุณค่าในการอ่าน และความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการมีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องตามโมเดลการวิจัยที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้บรรยากาศทางวิชาการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความ ผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย โดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลอธิบายว่า ตัวแปรการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการไม่พบอิทธิพลทางตรง (direct effect) กับความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย แต่มีอิทธิพลทางอ้อม (indirect effect) ต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ เมื่อส่งผ่านตัวแปรเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่าน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 หมายความว่า การรับรู้บรรยากาศทางวิชาการส่งผลให้ความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการเพิ่มขึ้น เมื่อส่งผ่านตัวแปรเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่าน เมื่อพิจารณาตามแนวคิดตัวแปรส่งผ่าน (mediating variable) (Baron & Kenny, 1986) อิทธิพลทางอ้อมที่เกิดขึ้น ส่งผ่านตัวแปรเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านอย่างสมบูรณ์ (completely mediating effect) อธิบายว่า ตัวแปรเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่านทำหน้าที่เป็นตัวแปรส่งผ่านอย่างสมบูรณ์ (complete mediator) ในอิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ โดยเมื่อการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการเพิ่มขึ้นจะส่งอิทธิพลไปยังเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่าน ซึ่งจะทำให้ตัวแปรทั้ง 3 นี้เพิ่มขึ้นด้วย และตัวแปรเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่าน ส่งอิทธิพลต่อไปยังความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการให้เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ ดังเช่นงานวิจัยของ พนิดา ทองเงา ดอร์น (2561) ที่ทำการศึกษาความยึดมั่นในความเป็นพลเมืองของเยาวชนไทย โดยพบว่า โปรแกรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีอิทธิพลทางอ้อม (indirect effect) ต่อความยึดมั่นในความเป็นพลเมือง (Civic Engagement) โดยมีเอกลักษณ์แห่งตนทำหน้าที่ส่งผ่านอิทธิพลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบบูรณาการไปยังความยึดมั่นในความเป็นพลเมืองให้เพิ่มสูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Li et al. (2016) ที่ทำการศึกษาบทบาทของการให้คุณค่าที่มีต่อความผูกพันในการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม โดยจากการวิเคราะห์การถดถอยพบว่า การให้คุณค่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันด้านพฤติกรรม ความผูกพันด้านอารมณ์ และความผูกพันด้านปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jiang et al. (2018) ที่ทำการศึกษาแรงจูงใจทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้โมเดลทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่า พบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า เมื่อวัยรุ่นตอนปลายมีการรับรู้และตีความบรรยากาศทางวิชาการส่งผลให้วัยรุ่นตอนปลายจะเล็งรับตัวตนทางวิชาการมาเป็นเอกลักษณ์แห่งตน มีการรับรู้ความสามารถของตนและให้คุณค่าต่อการอ่าน และนำไปสู่ความผูกพันในการอ่าน

หนังสือเรียน ตำราหรือเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ที่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในลำดับต่อไป สอดคล้องกับทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่าที่อธิบายว่า การคาดหวังและการให้คุณค่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการด้านแรงจูงใจที่ส่งผลต่อความผูกพัน ความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ของบุคคล ในขณะเดียวกันกระบวนการดังกล่าวทำให้บุคคลมีโอกาสดูแลเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทและความสามารถของตน ส่งผลทำให้บุคคลเห็นความเป็นตัวเองและเกิดการพัฒนาด้านโครงสร้างความคิดเกี่ยวกับตัวเอง (self-schemas) กลายเป็นความเชื่อด้านเอกลักษณ์แห่งตนของบุคคลด้วย (Eccle et al., 2015; Schunk et al., 2008) แม้ว่าการคาดหวัง (expectancy) และการให้คุณค่า (value) ซึ่งเป็นความเชื่อด้านแรงจูงใจ (motivational beliefs) ให้บุคคลเกิดความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการตามทฤษฎีการคาดหวังและการให้คุณค่า (Eccles, 1983; Eccles & Wigfield, 2002; Wigfield & Eccles, 2000; Wigfield et al., 2015) แต่ความเชื่อด้านแรงจูงใจก็ได้รับอิทธิพลจากกระบวนการรู้คิดด้วย (cognitive processes) โดยเป็นกระบวนการภายในตัวบุคคลเกี่ยวกับการรับรู้สภาพแวดล้อมด้านสังคมและวัฒนธรรมรอบตัวบุคคล (perception of social environment) และการตีความหรืออนุมานสาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต (interpretations and attributions for past events) (Schunk et al., 2008) ดังเช่นที่งานวิจัยของละมัย ทุมพัฒน์ (2550) ที่ทำการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์แห่งตนพบว่า การร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมส่งเสริมสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมแนะแนว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับอัตลักษณ์แห่งตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 2 แผนภาพความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ
ที่มา: เหมันต์ พรหมสนธิ (2563)

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการนั้นเป็นอิทธิพลทางอ้อม โดยส่งผ่านตัวแปรส่งผ่านอย่างสมบูรณ์ จากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมี 4 รูปแบบ ความสัมพันธ์ ได้แก่ 1. ความสัมพันธ์ที่มีการส่งผ่านอิทธิพลไปยังเอกลักษณ์แห่งตน โดยที่เอกลักษณ์แห่งตนส่งผ่านอิทธิพลไปยังการรับรู้ความสามารถแห่งตน และการรับรู้ความสามารถแห่งตนส่งผ่านอิทธิพลไปยังความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ 2. ความสัมพันธ์ที่มีการส่งผ่านอิทธิพลไปยังเอกลักษณ์แห่งตน โดยที่เอกลักษณ์แห่งตนส่งผ่านอิทธิพลไปยังการให้คุณค่าในการอ่าน และการให้คุณค่าในการอ่านส่งผ่านอิทธิพลไปยังความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ 3. ความสัมพันธ์ที่มีการส่งผ่านอิทธิพลไปยังเอกลักษณ์แห่งตน โดยที่เอกลักษณ์แห่งตนส่งผ่านอิทธิพลไปยังการรับรู้ความสามารถแห่งตน หลังจากนั้นการรับรู้ความสามารถแห่งตนส่งผ่านอิทธิพลไปยังการให้คุณค่าในการอ่าน และการให้คุณค่าในการอ่านส่งผ่านอิทธิพลไปยังความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ และ 4. ความสัมพันธ์ที่มีการส่งผ่านอิทธิพลไปยังการให้คุณค่าในการอ่าน และการให้คุณค่าในการอ่านส่งผ่านอิทธิพลไปยังความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์และพัฒนาเป็นโครงการเพื่อจัดโปรแกรมหรือกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลาย
2. สถานศึกษาควรมีแหล่งค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการอย่างเพียงพอเพื่อส่งเสริมความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการแก่วัยรุ่นตอนปลาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ทำการศึกษาวิจัยเชิงผสมวิธี (mixed method) การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative method) หรือ การศึกษาผลของโปรแกรม (intervention program) เพิ่มเติม
2. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยทางเพศเพิ่มเติม โดยการศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนระหว่างเพศ
3. นำโมเดลการวิจัยในครั้งต่อไปศึกษาเพิ่มเติมกับประชากรที่อยู่จังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้เข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการ เอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการให้คุณค่าในการอ่าน ในภาพรวมของประเทศไทยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงวัฒนธรรม. (2560). แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- พินิตา ทองเงา ดอร์น. (2561). ความยึดมั่นในความเป็นพลเมืองของเยาวชนไทย : การพัฒนาเครื่องมือวัดและโปรแกรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาประยุกต์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุของการรู้หนังสือและความสามารถในการอ่านเพื่อรองรับโลกศตวรรษที่ 21. วารสารสุขโขทัยธรรมมาธิราช, 30(2), 21-35.
- ละมัย ทุมพัฒน์. (2550). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตลักษณ์แห่งตนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2018. สืบค้น 18 กันยายน 2563, จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th>
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2562). บทวิเคราะห์ อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และด้านการศึกษา ประจำปี 2562 จากระายงาน IMD World Competitiveness Yearbook 2019. สืบค้น 18 กันยายน 2563, จาก <http://stiic.sti.or.th/work/>
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. (2562). เชื่อมสำรวจปรากฏการณ์และความเปลี่ยนแปลง 10 ปีทศวรรษแห่งการอ่าน พ.ศ. 2552-2561. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุลและคณะ. (2562). ผลของโปรแกรมส่งเสริมการกำกับตนเองและการรับรู้ความสามารถของตน ที่มีต่อการเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, 9(2), 308-328.
- สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล. (2555). การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดการควบคุมตนเอง : การศึกษาแยกภาวะสันนิษฐาน. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(8), 153-167.
- _____. (2558). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้โดยการเป็นผู้เรียนแบบบริเฟล็กทีฟ. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, 7(1), 1-13.

- _____. (2560). การตรวจสอบความตรงโมเดลการวัดกลยุทธ์การกำกับตนเองในการเรียนรู้เชิงวิชาการของนักศึกษามหาวิทยาลัย. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 23(2), 43-60.
- _____. (2561). ประสิทธิภาพของโปรแกรมเชิงป้องกันการสูบบุหรี่โดยเน้นโรงเรียนเป็นฐานที่มีผลต่อผลลัพธ์การรู้คิดเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*, 8(1), 193-219.
- เหมันต์ พรหมสนธิ์. (2563). อิทธิพลของการรับรู้บรรยากาศทางวิชาการที่มีต่อความผูกพันในการอ่านเชิงวิชาการในวัยรุ่นตอนปลายโดยมีเอกลักษณ์แห่งตน การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการให้คุณค่าในการอ่านเป็นตัวแปรส่งผ่าน. (ปริญญา นิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Baron, R. M., & Kenny, D. A. (1986). The moderator-mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6), 1173-1182.
- Eccle, J. S. (1983). Expectancies, values and academic behaviors. In J. T. Spence (Ed.). *Achievement and achievement motives*. (p. 75-146). San Francisco: Freeman.
- Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2002). Motivational beliefs, values, and goals. *Annual review of psychology*, 53(1), 109-132.
- Eccles, J. S. et al. (2015). Expectancies, values, identities, and self-regulation. In Oettingen, G. & Gollwitzer, P. *Self-regulation in adolescence*. (p. 30-56). NY: Cambridge University Press.
- Jiang, Y. et al. (2018). An expectancy-value-cost approach in predicting adolescent students' academic motivation and achievement. *Contemporary Educational Psychology*, 54, 139-152.
- Lee, J. S. (2014). The relationship between student engagement and academic performance: Is it a myth or reality?. *The Journal of Educational Research*, 107(3), 177-185.
- Li, Y. et al. (2016). The Role of Subjective Task Value in Service-Learning Engagement among Chinese College Students. *Frontiers in psychology*, 7(954), 1-10.

- Park, S. W., & Kim, C. (2016). The effects of a virtual tutee system on academic reading engagement in a college classroom. *Educational Technology Research and Development*, 64(2), 195-218.
- Schunk, D. H. et al. (2008). *Motivation in education : theory, research, and applications* (3rd ed.). Upper Saddle River, N.J.: Pearson/Merrill Prentice Hall.
- Smith, C., & Ochoa, S. (2012). *High school students' emotional responses to science reading and academic reading engagement: Relationships to science achievement*. Illinois: Northern Illinois University.
- Wangrungekij, P. et al. (2018). Development of Indicators of Academic Engagement among Undergraduate Students. *University of the Thai Chamber of Commerce Journal Humanities and Social Sciences*, 38(1), 71 - 89.
- Wattananonsakul, S., & Tuicomepee, A. (2014). Protective Predictors of Smoking Intention among Lower Secondary School Students in Bangkok, Thailand. *Journal of Population and Social Studies [JPSS]*, 22(2), 158-173.
- Wigfield, A., & Eccles, J. S. (2000). Expectancy-Value Theory of Achievement Motivation. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 68-81.
- Wigfield, A. et al. (2015). Development of achievement motivation and engagement. In Michael, E. et al. *Handbook of child psychology and developmental science volume 3: socioemotional processes*. (p. 657-700). New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.